

Me allekirjoittaneet teemme seuraavan aloitteen vuoden 2024 kirkolliskokoukselle:

Aloite: Kirkolliskokous osoittaa Ortodoksisten pappien liitto Ry:lle 17.000 euron määrärahan Katekumeeniopetuksen ja sisälähetyksen tarpeisiin tuotettavan ”Yhteinen katolinen, ortodoksinen uskomme” (työnimi) –teoksen ja opetusmateriaalin tuottamiseen.

Taustaa

Ortodoksinen kirkko kiinnostaa nykyään monenlaisista taustoista ja ajatussuunnista tulevia ihmisiä. Samalla kristinuskon perusteiden hallinta ei ole enää nykypäivänä itsestäänselvyys. Kirkon perusopetusta on saatavilla monenlaisista lähteistä, jotka tasoltaan tai eetokseltaan eivät ole yhdenmukaisia. Kirkon piirissä käydyissä keskusteluissa on tullut ilmi, miten esimerkiksi verkosta haettu opetus voi olla luonteeltaan kärjistävää ja jopa polemisoivaa.

Katekumeeniopetuksen ja sisälähetyksen näkökulmasta on tarvetta materiaalille, joka avaa kirkon dogmaattista, hengellistä ja eettistä opetusta tässä ajassa. Hanke pyrkii vastaamaan tähän uudella suomenkielisellä uskonopilla. Erityispainotuksena teoksessa olisi nimenomaan ortodoksinen eetos, siis toisin sanoen tapa ajatella, elää, ihmetellä ja kokea. Olisi tärkeää esittää tätä eetosta sekä ykseyden että moninaisuuden näkökulmasta. On tarpeen esittää, miten kirkon uskon muuttamattomat puolet yhdistävät ortodokseja toisiinsa ja miten toisaalta paikalliskirkkojen ja -traditioiden hengelliset ja historialliset painotukset kuvaavat tätä muuttumattomuutta omalla tavallaan. Nykyajan helposti polarisoituvassa todellisuudessa on oleellista, että ortodoksinen uskon luovuttamaton ydin tulee ymmärretyksi sen erityyppisissä ilmaisuissa, eli toisin sanoen tavoitteena on lisätä ymmärrystä ortodoksinen perinteemme laajuudesta, kattavuudesta ja toleranssista jaettujen ja paikallisten ominaispiirteiden kokonaisuutena.

Tavoitteena on laatia teos, joka heijastaa enemmän yhteyttä, yhteyden kokemisen ja sen rakentamisen ulottuvuuksia kuin vastakkainasetteluja tai aste-eroja hengellisyydessä tai kirkollisessa järjestyksessä. Idean herättelijänä on toiminut patriarkka Bartolomeoksen kehotukset kirkollemme hänen viimevuotisen vierailunsa yhteydessä. Kirkon perinnettä on tulkittava menneisyydestä ammentamalla, mutta kohti tulevaisuutta suunnistaen. Modernin ajan kysymykset uskon ja tieteen suhteesta, kirkon yhteiskunnallisesta roolista ja myös itse uskon soveltamisesta elämään ovat yhä polttavampia kysymyksiä.

Vastaavaa koottua, ei-akateemista modernia uskonoppia ei ole tällä hetkellä saatavilla suomeksi. Kirjan ideana on täydentää ja syventää laadukasta ”Seisokaamme yhdessä” – kasvatusmateriaalia aikuisille. Tältä osin tarkoituksena on syventää uskonnonlukutaitoa sekä avata opin ja elämän yhteyttä nykyihmiselle ymmärrettävällä tavalla. Kansainvälisesti nouseva kiinnostus uskonnollisuutta kohtaan on osoitettu suuntautuvan yhtäältä perinteiden merkitykseen ja toisaalta oman elämän merkityksellisyyden etsintään. Hankkeen teos pyrkii vastaamaan tähän nimenomaan suomalaisesta ortodoksisesta nykytodellisuudesta käsin unohtamatta maailmanlaajuisen ortodoksinen kirkon yhteyttä.

Teoksen rakenne etenee Nikealais-Konstantinopolilaisen uskontunnustuksen rakenteen mukaan, mikä tekee teoksesta myös sopivan modulaarisen ja siten käyttökelpoisen myös pohjatekstiksi erilaisiin katekumeeni- ja aikuiskasvatustilanteisiin. Pääluvut soveltuvat erillisiksi aihekokonaisuuksiksi, jonka päälle voi rakentaa esimerkiksi kirkon verkko-opetusta tai keskustelua. Teoksen kohderyhmää ovat siis sekä kirkosta kiinnostuneet että jo kirkkoon liittyneet aikuiset ihmiset.

Työn eteneminen, yhteistyökumppanit ja rakenne

Hankkeen vetäjänä olisi TT **Ari Koponen** ja kirjan julkaisijana **Ortodoksisten pappien liitto ry.** Hankkeen aloitusvaiheessa, tammikuussa 2025, kerätään kysymyksiä ja näkemyksiä ihmisiltä, jotka työssään opettavat, kohtaavat ja saavat vastata ihmisten kysymyksiin. Selvityksen tukemana kirjoitustyö kestää 5-6 kuukautta. Keskenäistä tekstiä käydään läpi muutamien kokoneiden kirkon kasvattajien sekä pastoraalista työtä tekevien kanssa palautteen saamiseksi.

Hankkeen luonteen ja tarkoituksen valossa olisi tärkeää, että hanke toteutettaisiin yhdessä muiden kirkon toimijoiden kanssa ja jo valmiisiin alustoihin sopivana. Erityisesti kirkon kasvatusportaali, **Ortodoksisto**, olisi luonteva alusta kirjan luvuista muokattaville, modulaarisille asiakokonaisuuksille. Fyysisen kirjan lisäksi sähköiset alustat mahdollistavat tavoitettavuuden ja integroinnin jo olemassa oleviin kirkon kanaviin.

Alustava sisältösuunnitelma

- 1. Ortodoksisen perinteen luonne ja sen lähteet**
  - a. Raamattu**
  - b. Kirkon opettajat ja pyhät**
  - c. Liturgia ja sakramentit**
  - d. Kristillinen elämä**
- 2. Uskontunnustus**
  - a. Jumala**
    - i. Jumala persoonana ja käsitteenä**
    - ii. Kolminaisuus**
    - iii. Luomistyö**
  - b. Kristus**
    - i. Kristologian kehitys ja merkitys**
    - ii. Pelastus**
    - iii. Usko Kristukseen/Elämä Kristuksessa**
  - c. Pyhä Henki**
    - i. Profetallinen henki**
    - ii. Elämän henki**
    - iii. Kirkon henki**
  - d. Kirkko**
    - i. Pyhä kirkko**
    - ii. Katolinen kirkko**
    - iii. Apostolinen kirkko**
    - iv. Lopunaikojen odotus ja toivo**

Allekirjoittajat:

Jaakko Vainio

Ioannis Lampropoulos

Mikael Sundkvist

Rauno Pietarinen

Teo Merras

Aleksander Roszczenko

Kimmo Kallinen

Heikki Huttunen